

prima instanță: Gh.Liulca
instanța de apel: A.Gheorghies, M.Nicolaev, V.Harmaniuc
instanța de recurs: S.Novac, T.Vieru, V.Clevadi

dosarul nr.2rh-331/13

Î N C H E I E R E

18 decembrie 2013

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul Iulia Sîrcu

Judecătorii

Vera Macinskaia, Tamara Chișca-Doneva,
Ion Vîlcov, Valentina Clevadi

examinînd cererile de revizuire declarate de către Tomuz Angela și Porcescu Grigore, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Bașchirova Maria împotriva Angelei Tomuz, intervenient accesoriu Porcescu Gheorghe privind recunoașterea dreptului la moștenire, atribuirea averii succesoriale, înlăturarea obstacolelor în exercitarea dreptului de proprietate asupra bunului imobil și repararea prejudiciului moral,

împotriva încheierii Curții Supreme de Justiție din 25 septembrie 2013 prin care recursul declarat de Tomuz Angela a fost declarat inadmisibil,

c o n s t a t ă:

La 08 noiembrie 2004, Bașchirova Maria a depus la Judecătoria Drochia cerere privind recunoașterea dreptului la moștenire și atribuirea averii succesoriale.

În susținerea cererii reclamanta a indicat că, în anul 1987 a decedat sora ei Gordilova Liubovi Iachim, care în anii 1947-1949 a construit casa de locuit din str. Vasile Lupu, 35, orașul Drochia.

Susține că, după decesul surorii Gordilova Liubovi, soțul ei Porcesu Andrei și fiul lui i-au pus impedimente în acceptarea succesiunii.

Menționează că, de fapt căsătoria încheiată între Porcesu Andrei și Gordilova Liubovi a fost înregistrată cu încălcarea prevederilor legislației în vigoare și respectiv acesta nu este în drept de a pretinde la moștenirea rămasă după decesul surorii ei.

Cere reclamanta, recunoașterea dreptului la moștenire a averii surorii ei Gordilova Liubovi și atribuirea averii succesoriale.

Prin hotărîrea Judecătoriei Drochia din 08 decembrie 2004 a fost recunoscută Bașchirova Maria succesor a defunctei Gordilova Liubovi, decedată la 14 iulie 1987 și s-a stabilit dreptul la succesiune a Mariei Bașchirova asupra imobilului și terenului aferent, cu suprafața de 897 m.p., situate pe str. Vasile Lupu, 35, orașul Drochia.

Prin hotărîrea suplimentară a Judecătoriei Drochia din 05 mai 2005 a fost recunoscut dreptul de proprietate a Mariei Bașchirova asupra imobilului din str. 8 Martie, 35, orașul Drochia.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 17 octombrie 2006 a fost admis apelul declarat de către Porcescu Grigorii în interesele lui Porcescu Gheorghe, s-a casat hotărîrea Judecătoriei Drochia din 08 decembrie 2004 și hotărîrea suplimentară din 05 mai 2005, cu remiterea cauzei spre rejudecare în prima instanță.

La 29 august 2005 Bașchirova Maria a depus cerere de chemare în judecată împotriva Angelei Tomuz privind înlăturarea obstacolele în exercitarea dreptului de proprietate asupra bunului imobil și repararea prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că, este proprietara bunului imobil din str. Vasile Lupu, 35, orașul Drochia, în baza hotărîrii Judecătoriei Drochia din 08 decembrie 2004.

Susține că, pîrîta Tomuz Angela în lipsa oricăror temeiuri efectuează acțiuni prin care atentează la dreptul ei de proprietate asupra bunului imobil menționat, nu îi permite accesul în casa de locuit și îi creează obstacole la încheierea unui contract de vânzare-cumpărare, din care motiv este nevoită să se adreseze în instanța de judecată pentru apărarea drepturilor și intereselor sale.

Cere reclamanta, obligarea Angelei Tomuz de a nu-i crea obstacole în exercitarea dreptului de proprietate asupra bunului imobil din str. Vasile Lupu, 35, orașul Drochia, încasarea prejudiciului moral în mărime de 2 000 lei și cheltuielilor de judecată.

Prin hotărîrea Judecătoriei Drochia din 25 octombrie 2005 acțiunea a fost admisă în parte.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 07 martie 2006 a fost admis apelul declarat de către Tomuz Angela, s-a casat hotărîrea Judecătoriei Drochia din 25 octombrie 2005, cu remiterea pricinii la rejudecare.

Prin încheierea Judecătoriei Drochia din 23 noiembrie 2006 au fost conexe într-un singur proces pricina civilă la cererea Mariei Bașchirova privind recunoașterea dreptului la moștenire și atribuirea averii succesoriale, și pricina civilă la acțiunea Mariei Bașchirova împotriva Angelei Tomuz privind înlăturarea obstacolele în exercitarea dreptului de proprietate asupra bunului imobil și repararea prejudiciului moral (f.d. 100 Vol.I).

Prin încheierea Judecătoriei Drochia din 01 decembrie 2006 a fost atras în proces în calitate de intervenient accesoriu Porcescu Gheorghe.

Prin hotărîrea Judecătoriei Drochia din 11 decembrie 2007 acțiunea a fost admisă în parte.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 13 mai 2008 au fost admise apelurile declarate de către Bașchirova Maria și Tomuz Angela, s-a casat hotărîrea Judecătoriei Drochia din 11 decembrie 2007, cu remiterea pricinii la rejudecare.

Prin hotărîrea Judecătoriei Drochia din 29 octombrie 2009 acțiunea a fost admisă în parte.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 16 februarie 2010 a fost admis apelul declarat de către Tomuz Angela, s-a casat hotărîrea Judecătoriei Drochia din 29 octombrie 2009, cu remiterea pricinii la rejudecare în aceeași instanță.

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din 11 mai 2010 pricina civilă a fost strămutată spre rejudecare în fond la Judecătoria Soroca (f.d. 104 Vol. II).

Prin hotărîrea Judecătoriei Soroca din 07 iulie 2010 acțiunea a fost admisă parțial.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 16 decembrie 2010 au fost admise apelurile declarate de către Bașchirova Maria și Tomuz Angela, s-a casat hotărîrea Judecătoriei Soroca din 07 iulie 2010, cu remiterea pricinii la rejudecare.

Prin hotărîrea și hotărîrea suplimentară a Judecătoriei Soroca din 12 decembrie 2011 acțiunea a fost admisă parțial.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 31 mai 2012 a fost admis apelul declarat de către Tomuz Angela, s-a casat hotărîrea Judecătoriei Soroca și hotărîrea suplimentară din 12 decembrie 2011, cu remiterea pricinii la rejudecare.

Prin hotărîrea Judecătoriei Soroca din 12 noiembrie 2012 a fost admisă în parte acțiunea, fiind recunoscut Mariei Bașchirova dreptul la moștenire și s-a atribuit averea succesorală în folosință și anume casa de locuit din str. Vasile Lupu, 35, orașul Drochia. A fost obligată Tomuz Angela de a nu-i crea obstacole Mariei Bașchirova în folosirea imobilului amplasat pe str. Vasile Lupu, 35, orașul Drochia. S-a încasat de la Tomuz Angela în beneficiul Mariei Bașchirova cheltuielile de judecată în mărime de 4 792 lei.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 11 aprilie 2013 a fost respins apelul declarat de către Tomuz Angela și menținută hotărîrea Judecătoriei Soroca din 12 noiembrie 2012.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 25 septembrie 2013 recursul declarat de Tomuz Angela a fost declarat inadmisibil.

La 09 septembrie 2013 Tomuz Angela a depus cerere de revizuire, solicitînd admiterea acesteia, casarea hotărîrilor judecătorești, cu remiterea pricinii la rejudecare în prima instanță.

Revizuirea cu referire la prevederile art. 449 CPC a invocat drept temei de revizuire faptul că după emiterea deciziei instanței de recurs, au apărut probe noi, care ar duce la examinarea obiectivă a pricinii și anume declarația lui Baidauz Pentru, autenticată notarial, prin care acesta confirmă că în anul 1998 ea a procurat de la Porcescu Grigore imobilul din str. Vasile Lupu, 35, orașul Drochia și a efectuat lucrări de reparație capitală.

A mai indicat că, la examinarea pricinii instanțele judecătorești nu s-au expus asupra tuturor probelor anexate la materialele pricinii.

La 10 octombrie 2013 Porcescu Grigore a depus cerere de revizuire, solicitînd admiterea acesteia, casarea hotărîrilor judecătorești și remiterea pricinii la rejudecare în prima instanță.

Revizuiantul a invocat drept temei de revizuire faptul că nu a fost înștiințat în mod legal despre data, ora și locul ședinței de judecată, fiindu-i lezat dreptul de acces la justiție, iar instanțele de judecată nu au dat apreciere tuturor probelor prezentate de el și Tomuz Angela.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră cererea de revizuire neîntemeiată și care urmează a fi respinsă ca fiind inadmisibilă din următoarele considerente.

În conformitate cu art.453 alin.(1) lit.a) CPC, după ce examinează cererea de revizuire, instanța emite o încheiere de respingere a cererii de revizuire ca fiind inadmisibilă.

În conformitate cu art.451 alin.(1) CPC cererea de revizuire se depune în scris de persoanele menționate la art.447 CPC, indicându-se în mod obligatoriu temeiurile consemnate la art.449 CPC și anexându-se probele ce le confirmă.

Datorită faptului că revizuirea este o cale de atac a hotărîrilor irevocabile, poate afecta stabilitatea raporturilor juridice, producînd efecte grave pentru părți, legea stabilește o listă expresă și exhaustivă a temeiurilor de declarare a revizuirii. Acestea sînt prevăzute la art. 449 CPC și în cazul în care se cunoșteau ar fi influențat asupra soluției date de instanța de recurs.

În conformitate cu art.449 lit.b) și c) CPC, revizuirea se declară în cazul în care au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale pricinii care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuentului, dacă acesta dovedește că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a pricinii; instanța a emis o hotărîre cu privire la drepturile persoanelor care nu au fost implicate în proces.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție reține că în cazul temeiului prevăzut de art. 449 lit. b) CPC, invocat de revizuent, este important ca revizuentul să nu fi știut anterior pronunțării hotărîrii a cărei revizuire se cere despre aceste circumstanțe, dar care existau la momentul examinării și soluționării pricinii civile, care să fie descoperite după ce hotărîrea judecătorească devine irevocabilă și dacă acesta dovedește că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării pricinii.

Revizuenta Tomuz Angela la 09 septembrie 2013 a depus cerere de revizuire împotriva încheierii Curții Supreme de Justiție din 25 septembrie 2013, invocînd drept temei de revizuire prevederile art. 449 CPC și anexînd declarația lui Baidauz Pentru, autenticată notarial, prin care acesta confirmă că în anul 1998 Tomuz Angela a procurat de la Porcescu Grigore imobilul din str. Vasile Lupu, 35, orașul Drochia și a efectuat lucrări de reparație capitală.

În atare circumstanțe, Colegiul consideră că declarația lui Baidauz Pentru, nu poate fi reținut ca temei de revizuire, deoarece nu este o probă pertinentă și de natură să schimbe soluția dată inițial de către instanță.

Referitor la cererea de revizuire depusă de către Porcescu Grigore, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că argumentul revizuentului cu referire la faptul că nu a fost înștiințat în mod legal despre data, ora și locul ședinței de judecată, fiindu-i lezat dreptul de acces la justiție, nu poate servi drept temei de revizuire. Or, revizuentul Porcescu Grigore întru confirmarea temeiului de revizuire prevăzut de art. 449 lit. c) CPC nu a anexat probe ce ar confirma că prin hotărîrea emisă în pricină i-au fost lezate careva drepturi patrimoniale.

Nu pot servi drept temei pentru admiterea cererii de revizuire nici argumentele invocate de către revizuenți cu privire la aceea că instanțele judecătorești la examinarea pricinii nu au dat apreciere și nu s-au expus asupra tuturor probelor prezentate, deoarece un astfel de temei nu este prevăzut de art. 449 CPC.

În acest sens, Colegiul nu poate stabili existența temeiurilor de revizuire prevăzute de lege, pentru că argumentele invocate de revizuienți se referă la circumstanțe de fapt, dar instanțele de judecată au constatat și elucidat pe deplin toate circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinii.

Astfel, din considerentele menționate și avînd în vedere faptul că, unele din temeiurile invocate în cererile de revizuire sunt în contradicție cu prevederile art. 449 lit.b) și c) CPC, iar altele nu sunt prevăzute de art. 449 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge cererile de revizuire depuse de către Tomuz Angela și Porcescu Grigore ca fiind inadmisibile. Or, scopul acestor cereri de revizuire sunt mai curînd să obțină o nouă examinare a pricinii decît o procedură de revizuire în sensul art. 449-453 CPC.

Totodată, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție reține că procedura de revizuire servește scopului înlăturării lacunelor și omisiunilor justiției care urmează a fi aplicate într-o manieră compatibilă cu prevederile art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale, fiind respectat principiul securității raporturilor juridice, care înseamnă, potrivit jurisprudenței Curții Europene pentru Drepturile Omului, între altele, că o soluție definitivă al oricărui litigiu nu trebuie rediscutată. Excepție de la acest principiu poate fi doar cazul cînd reexaminarea este necesară în virtutea circumstanțelor fundamentale și obligatorii (cazul Brumărescu contra României nr. 28342/95; cazul Roșca contra Moldovei nr. 6276/02).

În această ordine de idei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție reține că admiterea cererilor de revizuire depuse de către Tomuz Angela și Porcescu Grigore ar însemna încălcarea principiului securității raporturilor juridice și a drepturilor celorlalte părți la un proces echitabil, garantate de art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale.

În susținerea opiniei enunțate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție invocă și hotărîrea Curții Europene pentru Drepturile Omului din 06 decembrie 2005 pe cazul Popov (2) contra Moldovei nr. 19960/04.

Din considerentele menționate și avînd în vedere faptul că, motivele invocate în cererea de revizuire nu se încadrează în temeiurile art. 449 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge cererile de revizuire ca fiind inadmisibile.

În conformitate cu art. art. 269-270, 453 alin.(1) lit. a) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e :

Se respinge ca fiind inadmisibile cererile de revizuire depuse de către Tomuz Angela și Porcescu Grigore împotriva încheierii Curții Supreme de Justiție din 25 septembrie 2013, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Bașchirova Maria împotriva Angelei Tomuz, intervenient accesoriu Porcescu Gheorghe privind recunoașterea dreptului la moștenire, atribuirea averii succesoriale,

înlăturarea obstacolelor în exercitarea dreptului de proprietate asupra bunului imobil și repararea prejudiciului moral.

Încheierea nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Vera Macinskaia

Tamara Chișca-Doneva

Ion Vîlcov

Valentina Clevadi